

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про
судоустрій і статус суддів" (щодо строку застосування до судді
дисциплінарного стягнення, притягнення до відповідальності судді за
грубе чи систематичне нехтування обов'язками)
(реєстр. № 5197 від 30 вересня 2016 року)**

За дорученням Голови Верховної Ради України від 04 жовтня 2016 року Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 17 січня 2019 року (протокол №76) проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (щодо строку застосування до судді дисциплінарного стягнення, притягнення до відповідальності судді за грубе чи систематичне нехтування обов'язками) (реєстр. № 5197 від 30 вересня 2016 року), поданий народним депутатом України Власенком С.В. (далі - Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою подовження строку притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності.

Для досягнення мети автором пропонується замінити у статті 109 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» слово «трьох» на слово «п'яти» і таким чином передбачити, що дисциплінарне стягнення до судді застосовуватиметься не пізніше п'яти років із дня вчинення ним проступку без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці чи здійснення відповідного дисциплінарного провадження. Окрім цього, у пункті 2 розділу II «Прикінцеві положення» законопроекту пропонується встановити, що наявність рішення органу, який здійснює дисциплінарне провадження щодо судді, про відмову у відкритті дисциплінарної справи з підстави впливу строку давності застосування дисциплінарного стягнення до судді, а також наявність рішення органу, що розглядає питання про встановлення фактів грубого чи систематичного нехтування обов'язками судді, не перешкоджає повторному розгляду цими органами питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову у її відкритті, якщо із дня вчинення суддею дисциплінарного проступку або дій, що, відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 07

липня 2010 № 192-VIII, є порушенням присяги (з подальшою їх кваліфікацією як грубе чи систематичне нехтування обов'язками відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 № 1402-VIII) минуло не більше п'яти років.

Розглядаючи законопроект, Комітет з питань правової політики та правосуддя виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), в Україні визнається і діє принцип верховенства права, Конституція України має найвищу юридичну силу, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша і друга статті 8). Судоустрій, судочинство визначаються виключно законами України (пункт 14 частини першої статті 92 Основного Закону України).

Врегулювання інституту дисциплінарної відповідальності суддів має вкрай важливе значення задля забезпечення їх незалежності. Точність і передбачуваність законодавства в цій частині є необхідними задля забезпеченні дії в Україні принципу верховенства права, одним з елементів якого є принцип правової визначеності.

Як зазначено у доповіді №512/2009 від 4 квітня 2011 року Європейської комісії «За демократію через право» (Венеційська комісія) принцип юридичної визначеності є істотно важливим для питання довіри до судової системи та верховенства права. Держава повинна зробити текст закону (the law) легко доступним. Вона також зобов'язана дотримуватись законів (the laws), які запровадила, і застосовувати їх у передбачуваний спосіб та з логічною послідовністю.

На думку Комітету, пропозицію Законопроекту стосовно розгляду дисциплінарних скарг щодо суддів у разі, якщо уповноваженим суб'єктом було прийнято рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи з підстави спливу строку давності, необхідно доопрацювати, оскільки відповідно до рішення Конституційного Суду України від 9 лютого 1999 року у справі № 1-рп/99 за загально визнаним принципом права закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку до Законопроекту пропонує за результатами розгляду у першому читанні Законопроект відхилити, зазначаючи, що держава з метою охорони незалежності і недоторканості суддів встановлює на законодавчому рівні спеціальні гарантії, які стосуються не тільки особливого порядку призначення, обрання і звільнення суддів, але й притягнення їх до відповідальності; адже встановлення тривалих строків для притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності створює передумови для впливу на них.

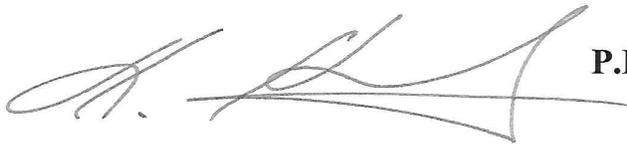
Комітет Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції зазначає, що у проекті закону не виявлено корупціогенних факторів – Законопроект відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету вважає, що Законопроект не матиме впливу на показники бюджету; у разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності у терміни, визначені автором Законопроекту.

На підставі викладеного Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України визначитися щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (щодо строку застосування до судді дисциплінарного стягнення, притягнення до відповідальності судді за грубе чи систематичне нехтування обов'язками) (реєстр. № 5197 від 30 вересня 2016 року), поданий народним депутатом України Власенком С.В., шляхом голосування.

Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата України, співголову підкомітету з питань судоустрою, статусу суддів, забезпечення діяльності судів, правового статусу Державної судової адміністрації України Мельниченка В.В.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ